

LIIKURMASINA JA HAAKESEADME KINDLUSTUSE TINGIMUSED

KT.0929.16

Käesolevaid tingimusi kohaldatakse ERGO Insurance SEs sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on liikurmasin, traktor või selle haagis, siht- või eriotstarbeline masin, seade või muu ese. Siinsetes tingimustes lahendamata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled kindlustuslepingute üldtingimustest, võlaõiguseadusest ja muudest õigusaktidest.

1. Mõisted

- **Kindlustusandja** on ERGO Insurance SE.
- **Kindlustusvõtja** on isik, kel on kindlustushuvi ja kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu. Kindlustushuviga isik võib olla kindlustusobjekti omanik või seaduslik valdaja.
- **Liikurmasin** on rataste või roomikutega, teatud kindla töö tegemiseks ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt kuus kilomeetrit tunnis (ekskavaator, kombain, laadur, tõstuk vms). Koos liikurmasinaga on kindlustatud ka sama tootja paigaldatud vahetatav pukseeritav seadis.
- **Traktor** on rataste või roomikutega põllu-, metsa- või muu tööks ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt kuus kilomeetrit tunnis (ratastraktor, metsalõike- või metsaväljaveotraktor vms). Koos traktoriga on kindlustatud ka sama tootja paigaldatud vahetatav pukseeritav seadis.
- **Vahetatav pukseeritav seadis** on koos traktori või liikurmasinaga kasutatav töömehanism, mille peamine otstarve on täiendada või muuta masina funktsioone ja mis on konstrueeritud masina haakes vedamiseks (nt ratastraktori rippüsteem, kombaini heeder, metsalõiketraktori lõikepea, laaduri esi- või tagakopp vms). Vahetatav pukseeritav seadis ei ole iseseisvalt kasutatav. Kui masinaga töötamiseks kasutatakse mitut eri tootja vahetatavat seadist, peavad need olema kindlustuslepingus eraldi märgitud. Kui masinaga töötamiseks kasutatakse mitut vahetatavat seadist, kehtib kindlustusleping lahti monteeritud seadise kohta masina hoiukohas olenemata sellest, kas masin asub töö tegemise kohas või liigub kindlustusterritooriumi piires ühest paigast teise.
- **Haagis või haakeseade** on traktori haakes järelveetav või ees tõugatav, teatud kindla töö tegemiseks ettenähtud ja kohandatud seade, millel on vähemalt üks püsivalt maapinnale toetuv ratas (külvik, ader, äke vms). Haakeseade ei ole iseseisvalt kasutatav.
- **Siht- või eriotstarbeline masin** on ratastel või roomikutel liikuv mootorsõiduk, mis on kohandatud mingi eritöö tegemiseks või sihtotstarbelise tööülesande täitmiseks. Siht- või eriotstarbeline masin võib olla valmistatud veoauto alusel. Koos masinaga on kindlustatud ka kõik sellele püsivalt paigaldatud, eritöö tegemiseks või tööülesande täitmiseks vajalikud seadised ja esemed, kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti.
- **Seade või muu ese** on mingi eritöö tegemiseks kohandatud või töö tegemist hõlbustav vahend (nt generaator, pinnasetihendaja, laser-mõõturvms). Seade võib olla paigaldatud haagise või veoauto peale.
- **Kindlustusleping** on tähtajaline ja kehtib lepingus fikseeritud kindlustusperioodil, -tingimustel, -kohas ja -territooriumil. Leping ei kehti kindlustusobjekti rentimise korral, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- **Kindlustuskoht** on lepingus märgitud aadressil asuv hoone, rajatis või maa-ala, kus kindlustusobjekti hoitakse kasutusvälisel ajal (hoiukoht, nt garaaž, taluhoov). Kui lepingus ei ole hoiukohta määratletud, loetakse hoiukohaks kindlustusobjekti töö tegemise koht. Kindlustusleping võib kehtida ka ainult kindlustuskohas.
- **Kindlustusterritoorium** on lepingus märgitud maa-ala, kus masinaga liigutakse (nt liikumisel hoiukohast töö tegemise kohta) või kus masinat kasutatakse töö tegemise eesmärgil (nt põllul, metsas, ehitusplatsil, karjääris). Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, kehtib leping ainult Eestis.
- **Omavastutus** on kindlustuslepingus määratud osa kahjust, mida kindlustusandja ei hüvita. Omavastutus võib olla kindel rahasumma või kindel protsent kahjusummast. Kindlustuslepingus võib olla mitu omavastutust, mida rakendatakse tingimustest lähtuvalt kas koos või eraldi. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi kohta.
- **Kindlustushüvitis** on rahasumma, mis makstakse välja kindlustus-

juhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurusega, kindlustusobjekti turuväärtusega kindlustusjuhtumi toimumise ajal või kindlustussumma.

2. Kindlustusobjekt

- 2.1. Kindlustusobjektiks on kindlustuslepingus märgitud liikurmasin, traktor, haagis või haakeseade, siht- või eriotstarbeline masin, seade või muu ese (edaspidi masin).
- 2.2. Kui kindlustuslepingus on märgitud mitu masinat, loetakse iga masin omaette kindlustusobjektiks.
- 2.3. Masin on kindlustatud komplektina, mille tootja on kindlaks määranud.

3. Kindlustusväärtus ja kindlustussumma

- 3.1. Kindlustusväärtus on masina turuväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Turuväärtus on masina keskmine kohalik müügihind või samaväärsete tehniliste näitajate ja vanusega masina soetamise maksumus kindlustusjuhtumi toimumise ajal.
- 3.2. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksumus ühe kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustussumma ei vähene väljamakstud kindlustushüvitise võrra.
- 3.3. Kui kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhe on alla 10%, siis alakindlustust ei rakendata.

4. Kindlustusjuhtum

Kindlustusjuhtum on käesolevates tingimustes määratletud ootamatu ja ettenägematu sündmus, mille toimumise korral tekib kindlustusandjal kindlustuslepingu täitmise kohustus. Kui kindlustusjuhtumi täpset aega pole võimalik määrata, loetakse selleks aeg, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama.

5. Kindlustusrisk ja seda mõjutavad olulised asjaolud

- 5.1. Kindlustusrisk on oht, millega seoses masin kindlustatakse.
- 5.2. Kindlustusrisi mõjutavaks oluliseks asjaoluks loetakse kindlustuslepingus ja selle lisades määratletud, sealhulgas kindlustusrisi puudutavaid lisa- ja eritingimusi ning ohutusnõudeid, nende täitmist või täitmata jätmist.
- 5.3. Kindlustusrisi mõjutavateks olulisteks asjaoludeks loetakse ka masina:
  - 5.3.1. kasutusala ja -otstarbe muutumist;
  - 5.3.2. hoiukoha ja selle valveta või valvesignalisatsioonisüsteemiga seotud asjaolude muutumist;
  - 5.3.3. ärandamisvastase signalisatsioonisüsteemi ja immobilsaatori, jälgimisseadme või videovalvesüsteemi ümbervahetamist;
  - 5.3.4. omandi- ja rendisuhte muutumist;
  - 5.3.5. kompleksuse muutumist, võtme või registreerimisdokumendi kaotsiminekut jms.
- 5.4. Kui kindlustusrisk suureneb, peab kindlustusvõtja sellest viivitamatult ja kirjalikult kindlustusandjale teatama.

6. Masinaga seotud põhiriskid

- 6.1. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks on:
  - 6.1.1. tulekahju ja plahvatus. Tulekahju on lahtise tule levik (sh suitsust, tahmast ja kustutamisel põhjustatud kahju). Plahvatus on gaaside või auru paisumisel tekkinud silmapilkselt toimiv jõud või lõhkekeha plahvatus;

- 6.1.2. torm või tormi tõttu masinale langenud puu või muu ese. Tormi all mõistetakse tuult kiirusega keskmiselt või puhanguti vähemalt 18 meetrit sekundis. Tormi asetleidmine peab olema kas üldteada, tuule kiirust peab olema võimalik tuvastada lähima meteoroloogijaama mõõtepunkti vaatlusandmete alusel ja/või juhtumi toimumise kohas peavad olema tormile iseloomulikud kahjustused;
- 6.1.3. masina või selle osa vargus, ärandamine, röövimine või selle katse, kui kindlustusjuhtumi toimumise hetkel oli tagatud masina valve lepingu ja/või ohutusnõuete kohaselt;
- 6.1.4. kolmanda isiku süüline tegevus (vandalism), mis on suunatud masina või selle osa rikkumisele või hävitamisele.

7. Masinaga seotud riskid liikumisel ja töö tegemisel

- 7.1. Hüvitatakse masinaga liikumisel ja töö tegemisel tekkinud kahju, mille põhjuseks on:
  - 7.1.1. liiklusõnnetus teel, sealhulgas masina vedamisel mootorsõiduki või haagise peal, pukseerimisel teise mootorsõiduki või masina järel, haakes järel vedamisel või ees tõukamisel, samuti kabiini esi-, külg- või tagaklaasi kahjustumine teel olnud kivi või muu eseme mõjul.
Liiklusõnnetuse all mõistetakse juhtumit, kui vähemalt ühe sõiduki või masina teel liikumise või teelt väljasõidu tagajärjel on tekkinud kahju.
Tee on jalakäijate või sõidukite liiklemiseks avatud rajatis või maaomaniku poolt liikluseks ettenähtud muu ala;
  - 7.1.2. kahjustumine peale- või mahalaadimisel, kui selle eesmärk oli masina vedamine mootorsõiduki või haagise peal.
Peale- või mahalaadimise all mõistetakse masina tõstmist või omal jõul liikumist haagise või mootorsõiduki peale ja sellelt maha.
  - 7.1.3. otsasõit takistusele või liikumatule esemele;
  - 7.1.4. kokkupõrge liikuva või seisva masina või mis tahes muu mootorsõidukiga.

8. Lisariskid

- 8.1. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks on:
  - 8.1.1. masina ümberminemine või küllilivajumine (nt põllul, metsas vms kohas);
  - 8.1.2. pinnasesse vajumine või kinnijäämine (nt põllul, metsas vms kohas) ning masina kahjustumine selle väljatõmbamisel ja teele tõstmisel. Kui pinnasesse vajunud või kinni jäänud masina mootor, jõuülekanne, veermik või mis tahes muu osa on olnud üle koormatud (tootja lubatud suurem koormus, ülemäärane koormus, ülekuumenemine vms), võrreldes masina kasutamise juhustega, jäetakse kahju hüvitamata;
  - 8.1.3. masina kukkumine kraavi või kaevikusse (nt ehitusplatsil vms kohas) ja kahjustumine sealt üles- või väljatõstmisel;
  - 8.1.4. puu või muu eseme kukkumine töötavale masinale, sealhulgas masina kabiini esi-, külg- või tagaklaasi kahjustumine sellise sündmuse tagajärjel;
  - 8.1.5. muu ootamatu ja ettenägematu sündmus, mida käesolevad tingimused ei välista.
- 8.2. Masin on kindlustatud kindlustuslepingus märgitud lisariskide vastu.

9. Traktori ja liiurmasina osa purunemine mehaanilise jõu mõjul ja elektrisüsteemi kahjustumine

- 9.1. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks on:
  - 9.1.1. mootori, jõuülekanne, veermiku või muu osa purunemine mehaanilise jõu või tsentrifugaaljõu mõjul (sh kui see tingib masina teiste eespool nimetatud osade kahjustumise);
  - 9.1.2. lühis, lühispinge või lühisvool masina elektrisüsteemi

eri pingega osade vahel, mis tingib elektrisüsteemi või muu osa kahjustumise.

- 9.2. Punktis 9.1 nimetatud kahju hüvitatakse, kui samal ajal on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - 9.2.1. masinat on kasutatud sihtotstarbeliselt ja see ei ole juhtumi toimumise hetkel ega enne seda olnud üle koormatud;
  - 9.2.2. masinale on õigel ajal ja pädeva isiku poolt tehtud kõik ettenähtud hooldused ning hoolduse tegemine on lõpetatud.
- 9.3. Masina osa purunemine mehaanilise jõu mõjul ja elektrisüsteemi kahjustumine on valikulised riskid ning kindlustusandja pakub nende vastu kaitset ainult traktori ja liiurmasina kindlustamise korral (ei paku haagise ega haakeseadme, siht- ega eriotstarbelise masina ega mis tahes muu eseme kindlustamise korral).

10. Traktori ja liiurmasina asendusmasina rentimise kulude hüvitamine

- 10.1. Kindlustusvõtjale hüvitatakse asendusmasina rentimise kulu, kui kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud masinat on võimalik taastada (käesolevate tingimuste punkti 12.3 kohaselt) ja masinat ei saa selle taastamise ajal kasutada. Rendikulu on keskmine rendihind Eestis või sellega võrreldav vähim võimalik kulu sama kasutusotstarbega masina rentimiseks. Lepingu ja/või kuludokumendi (arve vms) alusel hüvitatakse põhjendatud rendikulu kindlustusjuhtumi registreerimise ja kahjustatud masina taastamise vahelisel ajal või kuni hüvitamisotsuse tegemiseni.
- 10.2. Rendikulu kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud rendikulu summaga maksimaalselt 15 päeva ulatuses, kuid mitte üle 3000 euro.
- 10.3. Hüvitamisele ei kuulu:
  - 10.3.1. asendusmasina rendile andja asukohast töö tegemise kohta ja tagasi vedamise kulu (sh peale- ja mahalaadimise kulu) ning muud kasutamisega seotud kulud (kütusekulu jms);
  - 10.3.2. asendusmasina kahjustumise, hävimise või kaotsiminekü tõttu tekkinud kahju olenemata sündmusest ja põhjustest;
  - 10.3.3. rendikulu masina täieliku hävimise, varguse ja röövimise korral, samuti klaasikahju korral (kui kahjustunud on ainult masina kabiini esi- või külglas).
- 10.4. Asendusmasina rentimise kulude hüvitamine on valikuline risk ja kindlustusandja pakub selle vastu kaitset ainult traktori ja liiurmasina kindlustamise korral (ei paku haagise ega haakeseadme, siht- ega eriotstarbelise masina ega mis tahes muu eseme kindlustamise korral).

11. Välistused

- 11.1. Hüvitamisele ei kuulu:
  - 11.1.1. mootori, jõuülekanne, veermiku, seadise, süsteemi (elektri-, rooli-, piduri-, õhutus-, jahutus-, toite-, väljalaske-, hüdraulika- vms süsteemi) või mis tahes muu osa mittevastavus masina tehnoeiusandile ja varustusele kehtestatud nõuetele ja sellest tingitud kahju, rike, korrast äraolek või tegevuse häire.
Kui rike, süsteemi korrast äraolek või tegevuse häire tingib kindlustusjuhtumi (nt tulekahju, liiklusõnnetuse vm), kuulub selline kahju hüvitamisele. Hüvitamisele ei kuulu kulutused, mida kindlustusvõtja oleks pidanud tegema masina või selle osa nõuetele vastavusse viimiseks;
  - 11.1.2. kahju, mille põhjuseks on pragunemine ja purunemine materjali või eseme mehaanilise väsimuse ja loomuliku kulumise tõttu;
  - 11.1.3. kahju, mille põhjuseks on mootoris, surveanumas või muus selletaolises toimunud plahvatus; õli, jahutus- või muu vedeliku jäätumine, ebapiisavus ja leke; puudulik õlitamine või määrdeaine ebapiisavus; ebakvaliteetse või vale kütuse, õli või muu vedeliku kasutamine;
  - 11.1.4. kahju, mis on tekkinud tootja ettenähtud ja/või lubatud piirmäära ületamise ja ülekoormuse tagajärjel

- olenemata sündmusest või põhjusest;
- 11.1.5. kahju, mille põhjuseks on masina mittesihotstarbeline, ebaõige või ebatavalistes tingimustes kasutamine;
  - 11.1.6. kahju, mis on tekkinud maa all töötavale masinale või selle osale olenemata sündmusest ja põhjusest (sh masina osa maa alla kinnijäämine ja kulutused osa maapinnale toomiseks või sellest loobumine jms);
  - 11.1.7. masina kahjustumine või hävimine õhu- või veesõidukil või ujuvvahendi (parve, pontooni vms) peal, samuti kahju, mille on põhjustanud ujuvvahendi ümberminek (sh masina uppumine ja veekogu põhja vajumine);
  - 11.1.8. kahju, mis on tekkinud masina vedamiseks või pukseerimiseks sobimatu mootorsõiduki või haagise kasutamise tõttu ja sobimatu kinnitamise tõttu vedamisel mootorsõiduki või haagise peal;
  - 11.1.9. kahju, mille põhjuseks on masina väljumine omaniku või seadusliku valdaja valdusest kelmuse või välja pressimise teel; samuti kahju, mis on masinale tekitatud ajal, kui masin oli õigusvastaselt väljunud omaniku või seadusliku valdaja valdusest ja kui politseid ei olnud sellest nõuetekohaselt teavitatud;
  - 11.1.10. kahju, mille on põhjustanud pikaajaline protsess, nagu korrodeerumine, aineosakeste kogumi ja sette tekkinemine, katlakivi moodustumine, kokkupuude keemiliste ühendite ja ainetega, liigniiskus vms;
  - 11.1.11. kriimustused, mõlgid, täkked või muud sellised kahjustused, mis otseselt ei mõjuta masina tavapärasest kasutamist;
  - 11.1.12. ainult rehvi või roomiku kahjustumine, kui sellega ei kaasne kindlustusjuhtumit. Kui rehvi või roomiku purunemine tingib kindlustusjuhtumi (nt teelt väljasõidu vm), kuulub selline kahju hüvitamisele;
  - 11.1.13. kahju, mille eest vastutab seadme tootja, müüja, paigaldaja, hooldaja, rendile andja või rendile võtja lepingu või seaduse alusel;
  - 11.1.14. kahju, mis ilmneb masina hooldusel, ülevaatusel või renditud masina tagastamisel rendile andjale; samuti korralise hoolduse kulu ning selle käigus väljavahetatava osa maksumus;
  - 11.1.15. tarkvara viga, rike, korrrast äraolek või häire. Kui tarkvara viga, rike, korrrast äraolek või häire tingib kindlustusjuhtumi (nt liiklusõnnetuse vm), kuulub selline kahju hüvitamisele. Hüvitamisele ei kuulu tarkvara taastamise ja asendamisega seotud kulutused;
  - 11.1.16. kahju ja kulutused, mis tulenevad mis tahes muudatustest või täiendustest masina või selle osa taastamisel, asendamisel või taassoetamisel võrreldes olukorraga, kui kindlustusjuhtumit poleks toimunud;
  - 11.1.17. masina osa kiirendatud kohaletoometamise kulud selle asendamisel, ületunnitasud (sh masina päästmisel ja taastamisel); materjali, varuosa, tööjõu või muu sellise kallinemine jms;
  - 11.1.18. rahalised nõuded, mis ei ole käsitletavad otsese varalise kahjuna, näiteks kolmanda isiku nõue, saamata jäänud tulu, trahv, intress, viivis jms;
  - 11.1.19. kahju ja kulud, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on:
    - 11.1.19.1. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle väljumine kontrolli alt;
    - 11.1.19.2. radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
    - 11.1.19.3. sõda, kodusõda, mis tahes sõjategevus, relvakokkupõrge, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, lokaut (töösulg), streik, erakorraline seisukord, sundvõrandamine, terrorism;
    - 11.1.19.4. maavärin.

12. Kahju hüvitamine

- 12.1. Hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustada saanud, hävinud või kadunud masina või selle osa taastamise, asendamise või taassoetamise põhjendatud kulu ja muud kulud.
- 12.2. Muude kulude all mõistetakse:
  - 12.2.1. kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks tehtud vajalikke ja põhjendatud kulusid, mida kindlustusvõtja on pidanud vastavalt asjaoludele vajalikuks kanda;

- 12.2.2. masina päästmise ja transportimise kulud. Päästmiskulu on kulu kahjustunud ja ümberlainud masina ülestõstmiseks, pinnasesse vajunud masina väljatõmbamiseks, teelt väljasõitnud masina teele tõstmiseks, samuti puhastuskulu. Transpordikulu on kulu kahjustunud masina transpordiks lähimasse remonditöökohta ja sealt tagasi. Masina päästmise ja transportimise kulud hüvitatakse kuni 10% ulatuses kindlustussummast, kuid mitte üle 5000 euro.
- 12.3. Kui kahjustada saanud masinat on võimalik taastada ja taastamine on majanduslikult otstarbekas, hüvitatakse põhjendatud taastamis- ja/või asendamiskulud:
  - 12.3.1. kahjustunud osa demonteerimise ja taastamise (tööde ja abimaterjalide maksumus) ning taasmonteerimise kulud;
  - 12.3.2. kahjustunud osa asendamise kulud koos veo- ja montaažikuludega. Asendamiskulude hüvitamisel arvestatakse asendatava osa vanust, tehnilist seisundit, kulumisastet ja kompleksust. Kui vanusele vastava kulumisastmega osa ei ole võimalik taassoetada, hüvitatakse uue osa maksumus (maksimaalselt originaalosa maksumus tootja poolt ettenähtud kompleksuses).
- 12.4. Kui masin on hävinud või kahjustada saanud sellises ulatuses, et seda pole võimalik taastada või ei ole taastamine majanduslikult otstarbekas, samuti varguse ja röövimise korral, hüvitatakse masina turuväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Turuväärtuse leidmisel arvestatakse masina ehitusaastat, töötundide arvu, tehnilist seisundit, kulumisastet, kompleksust jms. Kahju hüvitamise ulatuse ja taastamise majandusliku otstarbekuse määrab kindlustusandja.
- 12.5. Kui masina esmamüügi hetkest ei ole möödunud üle ühe aasta ja masinal on sellest hetkest alates olnud ainult üks omanik või vastutav kasutaja ning masina esmane müügihind on tõendatud, siis hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju masina esmase müügihinna ulatuses.
- 12.6. Hüvitatud masina, selle jäänuste või osa omandiõigus läheb üle kindlustusandjale. Kui kindlustusvõtja soovib jätta kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud masina või selle osa enda omandisse või ei anna seda kindlustusandjale üle, siis vähendatakse kindlustushüvitist selle vara kindlustusjuhtumi järgse väärtuse võrra.
- 12.7. Kui kindlustusjuhtum toimub väljaspool Eestit, on kindlustusvõtja kohustatud andma kahjustunud või hävinud masina või selle osa kindlustusandjale üle Eestis. Kindlustusandja ei hüvita kahjustunud või hävinud masina, selle jäänuste või osa Eestisse toomise kulusid.

13. Tegutsemine kahjujuhtumi korral

- 13.1. Kahjujuhtumi korral on kindlustusvõtja kohustatud:
  - 13.1.1. võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kahju suurenemise ärahoidmiseks ja kahju vähendamiseks;
  - 13.1.2. teatama juhtumist viivitamatult politseile – kui tegemist on varguse, röövimise või kolmandate isikute süülise tegevusega; päästeametile – kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusel; teistel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
  - 13.1.3. teatama juhtumist kirjalikult kindlustusandjale, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtumi toimumise aja, asjaolude ja põhjuse, samuti kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osaliste ja süüdlaste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja juhiseid;
  - 13.1.4. võimaluse korral säilitama juhtumi toimumise koha puutumatuna, kuni kindlustusandja selle üle vaatab;
  - 13.1.5. hoolitsema selle eest, et isik, kelle telefonile on suunatud valvesignalisatsioon- või videovalvesüsteemi väljund, võtaks häiresignaali edastamise korral viivitamatult tarvitusele eeltoodud punktides kirjeldatud abinõud;
  - 13.1.6. esimesel võimalusel esitama kindlustusandjale juhtumi tagajärjel varastatud, kahjustunud või hävinud masinate või nende osade nimekirja;
  - 13.1.7. lubama kindlustusandjal kahjukäsitlusega kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuse ja suuruse;

- 13.1.8. esitama masina kindlustusandjale ülevaatamiseks juhtumijärgses seisundis;
  - 13.1.9. mitte asuma kahjustunud või hävinud masinat taastama või utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta;
  - 13.1.10. varguse korral koos avaldusega esitama varastatud masina ostu-müügitehingut tõendava dokumendi (lepingu, arve vms) või rendilepingu; varguse korral esitama ka registreerimistunnistuse kõik osad (kui masin on registris registreeritud) ja kõik võtmekomplektid; rõõvimise korral esitama kõik kindlustusvõtja valdusse jäänud võtmed ja registreerimisdokumendid;
  - 13.1.11. esitama kindlustusandjale muu teabe (nt videovalvesüsteemi või jälgimisseadme salvestised).
- 13.2. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja peab esitama kindlustusandjale teavet, mis on vajalik kindlustusandja lepingukohustuste täitmise kindlaksmääramiseks.
14. Üldised ohutusnõuded
- 14.1. Masinat tohib kasutada ainult selleks volitatud isik, kellel on masinaga töötamise õigus ja väljaõpe.
  - 14.2. Masina kasutaja on kohustatud kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad masina kasutusjuhendist, kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms, samuti masina tootja nõuetest ning masina tehnoseisundile ja varustusele esitatavatest nõuetest.
  - 14.3. Keelatud on teha masinaga sellist tööd, milleks see pole ette nähtud, samuti tööd, mis ei vasta masina tehnoseisundile ja varustusele kehtestatud nõuetele (sh tootja lubatud piirmäärast suurema koormusega töötamine, lubatud tõstejõust raskema eseme tõstmine jms).
  - 14.4. Masinat tuleb hooldada vastavalt selle kasutusjuhendile ja tootja nõuetele. Kõik ettenähtud hooldused tuleb teha õigel ajal. Ettenähtud hooldust ei tohi jätta tegemata. Masinat võib hooldada ainult selleks pädev isik või ettevõtja. Hoolduse tegemine tuleb dokumenteerida ja hoolduse tegemist tõendav dokument tuleb säilitada taasesitamist võimaldavas vormis.
  - 14.5. Masina korrasolekut ja tehnoseisundit tuleb regulaarselt kontrollida. Masina osa, vedelik või aine, mille kasutamisega on lühike ja/või mille kulumisaste on kõrge, tuleb asendada uuega, kui see:
    - 14.5.1. on kulunud, purunenud või kahjustunud;
    - 14.5.2. vajab väljavahetamist vastavalt tootja nõuetele ja ettekirjutusele või masina kasutusjuhendile.
  - 14.6. Masin peab olema varustatud kehtivates õigusaktides ettenähtud esmaste tulekustutusvahenditega. Esmased tulekustutusvahendid peavad vastama kehtivates õigusaktides toodud nõuetele ja olema alati töökorras. Esmaste tulekustutusvahendite korrasolekut tuleb regulaarselt kontrollida.
  - 14.7. Masina hooldamisel ja remontimisel peavad ruumis (nt garaazis), kus eelnimetatud tehakse, olema esmased tulekustutusvahendid. Esmaste tulekustutusvahendite valimisel, paigutamisel, tähistamisel ja korrashoidmisel tuleb kinni pidada kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms.
  - 14.8. Kui masina mootoriruumi on paigaldatud tulekustutusüsteem, peab see olema alati töökorras ja hooldatud.
  - 14.9. Kui masinaga ühest paigast teise liikudes või selle vedamisel või pukseerimisel on vaja osaleda liikluses teel, tuleb kinni pidada kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms.

15. Masina valveta seotud ohutusnõuded

- 15.1. Masinat tuleb selle kasutusvälisel ajal hoida suletud ja lukustatud sisse- ja väljapääsudega ning valvesignalisatsioonisüsteemiga ehitises või valvatu maa-alal.
- 15.2. Valve all mõistetakse alljärgnevat tingimusi, mida tuleb rakendada vastavalt kindlustuslepingus märgitule kas koos või eraldi:
  - 15.2.1. füüsiline valve (valvur) masina hoiukohaks olevas ehitises või hoiukohaks oleval maa-alal ööpäev läbi või töövälisel ajal;
  - 15.2.2. valvesignalisatsioonisüsteem masina hoiukohaks oleva ehitise ruumides või perimeetersignalisatsioonisüsteem masina hoiukohaks oleva maa-alal tarastusel.

- 15.2.3. videovalvesüsteem masina hoiukohaks olevas ehitises või hoiukohaks oleval maa-alal. Videovalvesüsteem on juhtseadmest, kaamera(te)st, anduri(te)st ja muudest seadistest koosnev terviklik süsteem, mis peab võimaldama masina ja selle ümber toimuva jälgimist, reageerima liikumisele ja salvestama teabe. Süsteem peab olema paigaldatud selliselt, et masin paikneks süsteemi andurite ja kaamerate tööpiirkonnas. Kui süsteem rakendub ka liikumise korral, siis peab süsteemil olema väljund kas turvafirma või pidevalt valvatu koha valvepulti või vähemalt kahe isiku telefonile;
  - 15.2.4. masinale paigaldatud ärandamisvastane signalisatsioonisüsteem. Signalisatsioonisüsteem on juhtseadmest, lüliti(te)st, anduri(te)st, sireenist, pultidest, akust ja muudest seadistest koosnev terviklik süsteem, mis peab reageerima masina ukse, akna, mootoriruumi luugi või mis tahes muu ava avamisele. Süsteemi rakendumine peab olema tuvastatav (helisignaali ja tulede vilkumisega). Süsteemi aku peab olema autonoomne ja võimaldama hääre edastamist ka juhul, kui aku juhe on läbi lõigatud;
  - 15.2.5. masinale paigaldatud elektrooniline käivitustõkis ehk immobilisaator, mis peab tagama mootori mittekäivitumise, katkestades elektri ahela ja/või takistades kütuse etteannet;
  - 15.2.6. masinale paigaldatud ja selle asukohta tuvastav jälgimissüsteem. Jälgimissüsteem on juhtseadmest, saatjast ja muudest seadistest koosnev terviklik süsteem, mis võimaldab satelliit- või muu tehnoloogia abil tuvastada masina asukohta. Jälgimissüsteem peab olema alati töökorras.
- 15.3. Masinat kasutama lubatud isik või masina valdaja peab masina juurest lahkudes iga kord:
- 15.3.1. sulgema ja lukustama kõik selle ukсед, aknad jm avad ning luugid;
  - 15.3.2. võtma kaasa masina registreerimisdokumendid ja kõik võtmed (sh mehaanilised ja/või elektroonilised võtmed, juhtpuldid jms);
  - 15.3.3. hoidma masina registreerimisdokumente ja võtmeid turvaliselt ning kolmandale isikule kättesaamatu viisil ja kättesaamatus kohas;
  - 15.3.4. aktiveerima masinale paigaldatud ärandamisvastase signalisatsioonisüsteemi (kui vastav süsteem on kindlustuslepingus märgitud ja nõutav). Signalisatsioonisüsteem peab olema alati töökorras;
  - 15.3.5. aktiveerima masinale paigaldatud immobilisaatori. Immobilisaator peab olema alati töökorras (kui immobilisaator on kindlustuslepingus märgitud ja nõutav);
  - 15.3.6. aktiveerima masinale paigaldatud jälgimissüsteemi või kontrollima, kas see on aktiveeritud (kui vastav süsteem on kindlustuslepingus märgitud ja nõutav).
- 15.4. Masinat kasutama lubatud isik või masina valdaja peab masina hoiukohaks olevast ehitisest lahkudes iga kord:
- 15.4.1. sulgema ja lukustama kõik selle sisse- ja väljapääsud (ukсед, aknad, luugid jms);
  - 15.4.2. lülitama hoone valvesignalisatsioonisüsteemi ja/või rajatise perimeetersignalisatsioonisüsteemi valviseisundisse (kui vastav süsteem on kindlustuslepingus märgitud ja nõutav), ning jälgima, et süsteemi anduri(te) tööpiirkonda ja tundlikkust ei oleks mingil viisil piiratud ega vähendatud. Signalisatsioonisüsteem peab olema alati töökorras;
  - 15.4.3. aktiveerima videovalvesüsteemi või kontrollima, kas see on aktiveeritud (kui vastav süsteem on kindlustuslepingus märgitud ja nõutav), ning jälgima, et süsteemi anduri ja kaamerate tööpiirkonda ja tundlikkust ei oleks mingil viisil piiratud ega vähendatud; samuti jälgima, et süsteemi aku või patareid oleksid piisavalt laetud ja teabe salvestamine oleks tagatud. Videovalvesüsteem peab olema alati töökorras;
  - 15.4.4. hoidma ehitise paigaldatud tulekahjusignalisatsioonisüsteemi ööpäev läbi sisselülitatuna (kui vastav süsteem on õigusaktidega nõutav).

Tulekahjusignalisatsioonisüsteem peab olema alati töökorras.

- 15.5. Puhkamiseks ja einestamiseks ettenähtud tööpäevasisesel vaheajal peab olema tagatud masina järelevalve mõistlikul viisil, et mitte jätta masinat pikaks ajaks järelevalveta. Kui masinat kasutama lubatud isik või masina valdaja lahkub vaheajal masina juurest, peab isik juhinduma ohutusnõuete punktist 15.3.
- 15.6. Masina valvega seotud ja punktis 15.2 märgitud ohutusnõuded kehtestatakse kindlustuslepingus. Kindlustusandjal on õigus kohaldada masina suhtes ka muid ohutusnõudeid.